

Megvásárolt iratok jegyzéke

a Nemzeti Kulturális Alap Levéltári Szakmai Kollégiuma 2015. évi (015/35/13. sz.) döntésének 2016. május 31-ig történt végrehajtásáról

Az NKA Levéltári Szakmai Kollégiuma a 3513/00457. sz. alatt nyilvántartásba vett „Magánszemélyek őrizetében lévő fővárosi érintettséggű maradandó értékű magániratok megvásárlására” c. pályázati cél elérésére a T. Kollégiummal 2015. július 7-én kötött szerződés alapján, 2016. május 31-ig történő teljesítéssel 1.000.000,-Ft-ot ítelt meg.

A pályázati időszakban összesen 20 fond (12 személyi, 6 családi, 2 egyéb jellegű), illetve levéltári irategyüttes megvásárlására és levéltári átvételére került sor a megítélt keretösszeg teljes körű felhasználásával. Az iratok terjedelmi adatai és egyéb forrásjellemzői az alábbiak:

1. XIII.38 Nagy – Schiller család iratai: gyarapodás már meglévő fondhoz. *Évkör: 1890-es – 2000-es évek. Terjedelem: 0,07 ifm. Vételár: 20.000,-Ft.* – A megvásárolt iratanyag a már meglévő fondot egészíti ki. Az egymással házasság útján rokonságba került két zsidó család, a Nagy (Neumann) és a Schiller család két generációját – Schiller Endrét, Schiller Endréné sz. Nagy Évát, valamint felmenőiket – átfogó iratok: anyakönyvi kivonatok; igazolványok; hivatalos igazolások, bizonyítványok; iskoláztatással kapcsolatos iratok; katonáskodással kapcsolatos iratok; munkavállalással, iparúzással kapcsolatos dokumentumok; pénzügyek; lakásügy; párttagsággal kapcsolatos dokumentumok; kárpótlási ügyek a zsidóüldözéssel kapcsolatban. Az iratokat mintegy hetven családi fénykép egészíti ki a 20. század teljes időszakából, mind a Nagy (Neumann), mind a Schiller családra kiterjedve.

2. XIII.58 Id. és ifj. Szekeres Kálmán és családja, valamint Szekeres Margit iratai: gyarapodás már meglévő fondhoz. *Évkör: 1870-es évek – 1950-es évek (szórványévek: 1849, 2000). Terjedelem: 0,75 ifm. Vételár: 40.000,-Ft.* – A fond kiegészítéseként megvásárolt iratok: újságok, évkönyvek, egyéb kiadványok, aprónyomtatványok (újságok, újságkivágások, évkönyvek (Filharmóniai Társaság, M. K. Természettudományi Társulat), Budapest Székesfőváros Népművelési Bizottságának kiadványai, iskolai értesítők, évkönyvek, meghívók, műsorfüzetek, programfüzetek) (1870-es évek – 1940-es évek); Szekeres Margit Leánylíceum iratainak kiegészítéseként iskolai értesítők, műsorfüzetek meghívók (1930-as évek – 1941); (id.) Szekeres Margit iratainak kiegészítéseként tanítónői oklevele (1896), naplótöredékei (1920), valamint fatáblára készült festményei (1896, 1902); id. dr. Szekeres Kálmán iratainak kiegészítéseként igazolványok, oklevelek, könyvtárjegyzék, előadás-kéziratok, tudományos feljegyzések, levelek, számlák (1880-as évek – 1930-as évek); id. dr. Szekeres Kálmánné sz. Petheő Elza iratainak kiegészítéseként iskolai bizonyítványai (1888–1892); ifj. dr. Szekeres Kálmán iratainak kiegészítéseként iskolai füzetek, tankönyvek, iskolai rajzainak gyűjteménye, valamint doktori oklevelei (1900-as évek – 1940-es évek); ifj. Szekeres Margit iratainak kiegészítéseként igazolványai, iskolai iratai, autogramkönyvei (1920–1930-as évek); Szekeres Magda iratainak kiegészítéseként igazolványai, leckekönyve és tanári oklevele (1920–1930-as évek); özv. ifj. dr. Szekeres Kálmánné családtörténeti összeállítása (2000); egy doboznyi fénykép-üvegnegatív, valamint néhány papírkép (1870-es évek – 20. sz. első fele);

pecsétnyomók (16 db); Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola iratai (1953–1958): az iskola igazgatóhelyettesi pozícióját ifj. dr. Szekeres Kálmán töltötte be az 1950-es évek közepén, így kerültek hozzá az iratok.

3. XIII.65 A Sallak, valamint a Csiszár – Patasi – Perédi családok iratai. *Évkör: 1870-es évek – 1990-es évek eleje (szórvány: 1834, 1863). Terjedelem: 1,4 ifm. Vételár: 80.000 Ft.* – Az iratok két, egymással nem ismert kapcsolatban álló családhoz köthetők: az Erdélyből menekült Sallak családhoz és a részben erdélyi, részben felvidéki kötődésű (feltehetően szintén menekült) Csiszár – Patasi – Perédi családhoz. A két család 1920-as évek első felében Budapestre került tagjai hasonló társadalmi helyzetűek voltak: vezető beosztású köztisztviselők (dr. Sallak Imre postaigazgató, Perédi Gyula büntetőtörvényszéki segédhivatalai igazgató), illetve tanítónők. Az iratok abban a pestlőrinci házban maradtak fenn, amely 1926 óta a Sallak család egyik tagja tulajdonában állt, és ahova 1946-ban a Csiszár – Patasi – Perédi család is beköltözött. A levelezés arra utal, hogy a két család között szorosabb kapcsolat állt fenn. A fennmaradt családi iratanyag három, nagyjából azonos terjedelmű részre tagolható: az egyes családtagokhoz köthető személyi iratokra (anyakönyvi kivonatok, igazolványok, iskoláztatási-képzési iratok, alkalmaztatással kapcsolatos iratok, számlák, orvosi papírok, nyugdíjügyek), a kiterjedt levelezésre, valamint nagy mennyiségű fényképre. A napló vagy személyes feljegyzés típusú iratok nem jellemzőek, mindössze Sallak Róza verskéziratai, valamint az egyelőre konkrét családtaghoz nem köthető személyes feljegyzések sorolhatók e kategóriába. Az iratok, a levelezés és a fényképek is az 1900-as évektől az 1990-es évek elejéig terjedő időszakot fogják át. Iratok csak elenyészően, fényképek viszont nagyobb mennyiségben találhatók a 19. század utolsó évtizedeiből is. Az iratanyag az I. világháború utáni határváltozások folytán határon túlra került, s onnan Budapestre költöző köztisztviselők, illetve családjuk pályáját mutatja be több generáción keresztül. A családtagok gazdag iskoláztatási, képzési iratai, valamint az alkalmaztatásukkal kapcsolatos iratok a 20. század egészére vonatkozóan teszik lehetővé egyéni, illetve családi mobilitási pályájuk felrajzolását. Lakóhelyi összefüggésben mindez egy Budapest környéki, a fővárosból történő kiköltözés által évtizedeken át érintett családi házas övezet társadalmi jellegéről is képet ad. Az iratok alapján a Pestszentlőrincen házat szerző, illetve oda költöző köztisztviselők leszármazottainak lefelé irányuló mobilitása mutatkozik meg. A terjedelmes levelezés, valamint az I. világháború utáni határváltozásokkal kapcsolatos élményekre reflektáló személyes feljegyzések ugyanakkor az egyéni megéléseken és narratívákon keresztül mutatják meg ezeket a folyamatokat: a gondolkodásmódot, értékrendet, kapcsolatrendszert és annak tartalmát. A levelezés a határon túli – romániai, csehszlovákiai, valamint egy II. világháború után kivándorolt ág révén kanadai – családi és ismerősi kapcsolatok fenntartását dokumentálja több évtizeden keresztül. A levelek a határon túli magyar kisebbségek II. világháború utáni megéléseiről is szólnak. Rendkívül terjedelmes a fennmaradt fényképgyűjtemény, amelynek mintegy fele hordoz valamilyen szöveges információt.

4. XIII.66 Sasvári (Schopp) József és családja iratai. *Évkör: 1870-es évek – 2000-es évek. Terjedelem: 0,67 ifm. Vételár: 50.000,-Ft.* – Az irategyüttes Sasvári (Schopp) József gépészmérnök, 2. felesége (Sasvári Józsefné sz. Fodor Ilona), szülei (Sasvári (Schopp) Imre és Schopp Imréné sz. Bödi Erzsébet), valamint Sasvári Józsefné édesanyja (Fenyvesi Istvánné sz. Szontágh Mária) irathagyatékát tartalmazza.

Sasvári József apja, Sasvári (Schopp) Imre (1883–1964) budapesti születésű, műszerész végzettségű posta és távírdai műszaki főellenőr volt. 1906-ig műszerészsegédként gyárakban

dolgozott, majd 1906-ban a posta szolgálatába lépett, műszaki főellenőri rangig jutva. Felesége lánykorában postai tekerceslőnként dolgozott, kispesti lakosként. A házaspár, majd férje halála után özvegy Sasvári Imréné az 1920-as évektől kezdve évtizedeken keresztül a IX. Gyáli út 21. szám alatt lakott. Fiuk, Sasvári József (1924. Budapest – ?) a budapesti Műegyetem gépészmérnöki karán végzett. Mint műegyetemista azok közé tartozott, akiket 1944 decemberében Németországba – gépészmérnök-hallgatóként Drezdába – irányítottak tanulmányaik folytatása végett. Németországból 1945 decemberében tért haza. Első felesége gyógypedagógus volt, második felesége, Fodor Ilona (1933. Martonyi – ?) könyvelői munkakört töltött be. Sasvári Józseffel kötött házassága előtt Dunajvárosban élt, apja a vasútnál dolgozott ellenőrként.

Az iratok nagyobb részt személyi okmányok (igazolványok, iskolai bizonyítványok, anyakönyvi kivonatok, munkakönyvek, lakbérkönyvek, alkalmaztatással kapcsolatos iratok) és hivatalos ügyek dokumentumai (önéletrajzok, hagyatéki ügyek, válási iratok, ingatlanügyek, nyugdíjügyek). Kisebb részt képeznek a fennmaradt levelek és képeslapok (mind Sasvári József, mind felesége, Fodor Ilona ágán), döntően az 1960–1970-es években NDK-ból, Angliából és Kaliforniából Sasvári Józsefnek címezve – feltehetően baráti kapcsolatokból. Sajátos jellemzőként a levelek mellett megtalálhatók Sasvári József válaszevél-vázlatai. Ezen kívül található az iratok között elemi iskolai füzetek és olvasókönyv (írás, számolás tanulása) az 1930-as évekből, utazásokkal kapcsolatos prospektusok, térképek, újságkivágások, recepteskönyv. Az átlagos, önreflexív dokumentumokat nem, levelezést is csak kis arányban tartalmazó irategyüttesben kiemelt jelentőséggel bírnak Sasvári József műegyetemi hallgató 1944. decembere és 1945 októbere közötti kényszerű, a Műegyetem Németországba történt kitelepítése miatti németországi tartózkodására vonatkozó dokumentumok: szüleihez írt levelei, valamint egy egykori műegyetemista, Holdampf Róbert visszaemlékezése Egy civil zászlóalj viszontagságai címmel (1987). A levelezésen belül külön értéket képviselnek a Sasvári Józsefhez házassági hirdetésére érkező válaszevelek 1975-ből, közöttük leendő 2. felesége által írt levelek, melyek kapcsolatuk kibontakozását kísérik. Ugyancsak fennmaradt Sasvári József apja, Schopp Imre leendő feleségéhez írt néhány udvarló levele az 1920-as évek elejéről. Az irategyüttes nagy értéke a jelentős mennyiségű fénykép az 1870-es évektől a 2000-es évekig. A fényképek végigkísérik több generáció tagjainak életét. A 19. századi fényképek száma kisebb, legjelentősebb a két világháború közötti, valamint az 1960–1970-es évekbeli anyag. A fényképek nagyobb része datálva van. Három album, valamint jelentős számú negatív kép is található az iratok között.

5. XIII.67 A Grónai (Grosz) család iratai. *Évkör: 1870-es évektől a 2010-es évekig (szórvány: 1830-as évek). Terjedelem: 0,48 ifm. Vételár: 90.000,-Ft.* – Az irategyüttes az 1929-ben született és 2011-ben elhunyt (ifj.) Grónai Alfonz után maradt hátra. Az iratok hozzá, felmenőihez, valamint egy rokonsági oldalághoz kapcsolódnak. A felmenők között nagy számban található kisiparosok, részben budapesti, részben felvidéki, illetve cseh-morvaországi kötődéssel. Grónai Alfonz apja, a Budapesten egy kőműves fiaként született id. Grónai Alfonz műszerészsegéd volt, az Elektromos Műveknél dolgozott. Anyja iglói születésű hivatalnoknő. Ifj. Grónai Alfonz a piaristáknál érettségizett, és az Országos Sporthivatalnál volt tisztviselő egész életében. 1973 és 1977 között a Magyar Úszószövetség főtitkára.

Az eladásra felkínált családi irathagyaték két nagyobb részből áll: a családi iratokból, valamint a családi fényképekből. A családi iratok személyi okmányokat (anyakönyvi kivonatok, katonai okmányok, iskolai bizonyítványok, munkakönyvek, származás-igazoláshoz kapcsolódó dokumentumok), hagyatéki ügyeket, lakásbérleti iratokat, temetéssel kapcsolatos iratokat, gyászjelentéseket, számlákat, illetve egy névváltoztatási ügy (1940) iratait tartalmazzák. A

család történetére vonatkozóan több családfa, valamint egy, a nemesi Mutschenbacher-ágra vonatkozó családtörténeti írás (a 2015-ben Amerikában elhunyt Mutschenbacher István datálatlan munkája) is található. Az iratanyagban a levelezés elenyésző, ugyanakkor nagy mennyiségű képeslap maradt fenn a 20. sz. második feléből, a világ különböző tájairól. Kiterjedtségénél fogva kapcsolati háló felrajzolására alkalmas. Ugyanilyen mennyiségben található meg nem írt képeslapok is, szintén a 20. sz. második feléből, illetve a század első feléből képeslap-albumok, leporellók. A kevés levélen belül külön értéket képviselnek a zsidóüldözéshez kapcsolódóak, valamint az orosz fogságba esett (ifj.) Grónai Alfonz által szüleihez írt, a foglyokat szállító a vonatból kidobott levelek. Az eladásra felkínált irathagyaték legértékesebb része a gazdag fényképgyűjtemény, az 1870-es évektől a 2000-es évekig. A fényképek nagyobb része albumszerűen van elrendezve, azonosítva és feliratokkal ellátva, kisebb része nincs albumként összeállítva, azonban ugyanúgy családtagok szerint van csoportosítva. Találhatók negatívok is (köztük egy üvegnegatív), valamint egy darab üvegre készített fénykép. A fényképek egyrészt a rokonság különböző ágait (részben bécsi vonatkozásokkal) fogják át, részben pedig egy-egy családtag életpályáját dokumentálják.

6. XIII.69 Teremy Katalin és családja iratai. *Évkör: 1710-es évek – 2000-es évek. Terjedelem: 0,14 ifm. Vételár: 80.000,-Ft.* – Az iratanyag a Szabolcs megyei református kismemesi Teremy család irathagyatékát tartalmazza, amit az 1999-ben elhunyt Teremy Katalintól unokahúgának lánya örökölt meg. Rendkívüliségét a 18–19. századi iratok nagyobb számú fennmaradásának köszönhetően a család több évszázados pályájának, egzisztenciájának nyomon követhetősége adja, a Szabolcs megyei, demecseri beágyazottságtól a Rákosi-rendszerrel 1949-ben bekövetkezett törésig (deklaszálódásig) és Budapestre kerülésig bezárólag. Az iratok időbeli kontinuitása a deklaszált család egy részének budapesti egzisztencia-teremtését, lehetőségeit és beágyazódását mutatja meg 1949-től az 1990-es évekig.

A családot 1583-ban I. Rudolf nemesítette, lakhelyük az évszázadok során változatlanul Demecser volt. A család itt alapított gőzmalmot az 1880-as évek körül, amely az 1949-es államosításig üzemelt. A nemcsak a malomra, hanem a házukra s földjeikre is kiterjedő államosítással párhuzamosan a családot kuláknak minősítették, ennek nyomán a család elhagyta Demecsert, s az egyes tagok különböző helyekre költöztek. Ekkor költözött fel Budapestre Teremy Árpád (Demecser, 1909 – Budapest, 1983) és Teremy Katalin (Demecser, 1909 – Budapest, 1999), Teremy József (1859–1934) föld- és gőzmalom-tulajdonos hét gyermeke közül a két legfiatalabb. Az ikerpárként született Árpád és Katalin előbb Kispesten lakott rokonoknál, majd albérletben, s végül 1958-ban jutottak lakásmegosztás útján lakáshoz a Belvárosban, a Párizsi utca 4. szám alatt. Ebben a lakásban éltek életük végéig. Demecser elhagyásával egzisztenciájuk is megváltozott: mint deklaszálódott család tagjai, segéd munkásként kezdtek dolgozni 1950-ben. A felsőkereskedelmi végzett Teremy Árpád a postához került, ott dolgozott segédellenőrként 1972-ben bekövetkezett nyugdíjazásáig. A négy gimnáziumot végzett Teremy Katalin ugyanekkor a szabászatot kitanulva a textiliparban kezdett dolgozni, különböző ruhaipari gyárak után 1957-ben a Ruhaipari Tervező Vállalathoz, majd az 1970-es években a Divattervező Vállalathoz (utóbb Magyar Divat Intézet) került, mint szabász.

Az irathagyaték egyik nagy része a család egészének három évszázados pályáját kirajzoló dokumentumokból áll. Mintegy egyharmad részben a fennmaradt iratokat 18–19. századi, a család birtok-, illetve vagyoni ügyeire vonatkozó, jogbiztosító céllal megőrzött dokumentumok teszik ki (tanúságtételek birtokügyekben, birtokper, örökösödési ügyek, nyugták), elenyésző részben latin, döntően magyar nyelven. A család vagyoni viszonyai a 20. század első felében is nyomon követhetők a demecseri házépítés iratainak (1943), valamint a Teremy-testvérek

közötti örökrész-megosztással kapcsolatos dokumentumoknak (1941) köszönhetően, az 1993-as kárpótlási iratok pedig a család II. világháború utáni sorsára világítanak rá. Mindezt anyakönyvi kivonatok egészítik ki.

A családi iratok mellett elkülöníthetők Teremy Árpád (igazolványok, iskoláztatással kapcsolatos iratok, munkakönyv), valamint Teremy Katalin iratai. Teremy Katalin iratai igazolványai és munkakönyve mellett döntően egzisztenciájának – illetve Teremy Árpáddal közös egzisztenciájuknak – olyan elemeire világítanak rá, mint az évtizedeken keresztül nyomon követhető lakhatási viszonyaik a belvárosi tanácsi bérlakásban az 1958-as lakásmegosztási üggyől kezdve a lakásbérleti és lakáskarbantartási ügyeken keresztül az 1993-as lakásprivatizációig; eltartási ügye az 1980-as évek elejéről; valamint idősek otthonában történt elhelyezése az 1990-es években. Az iratok Teremy Katalin 1999-ben bekövetkezett halálával és hagyatéki ügyével zárulnak. Levelezést lényegében nem tartalmaz az iratanyag, mindössze két levél került be, valamint néhány képeslap Teremy Katalin németországi kapcsolataiból, az 1960–1980-as évekből. A fennmaradt két levél azonban a második világháborúhoz kötődik, az egyiket a fővárosban légiriadókat átélő Teremy Katalin írta anyjának és testvérének, míg a másikat 1945 júliusában egy zsidóüldözést átélő ismerőse írta neki. Az irategyüttes kis mennyiségben fényképeket is tartalmaz a 20. század elejéről, a két világháború közötti időszakból, valamint a század második feléből.

7. XIV.232 Fekete Erik banktisztviselő és családtagjainak iratai. *Évkör: 1940-es évek – 2006. Terjedelem: 2,3 ifm. Vételár: 80.000,-Ft.* – Az iratok a korábban megvásárolt iratanyagot egészítik ki, amely három elkülöníthető részre oszlik: Fekete Erik és felesége, Durányi Ibolya iratai (1.), lányuk, Fekete Katalin iratai (3.), valamint fiúk, Fekete Antal iratai (2.). Az egyes személyekkel, családtagokkal folytatott levelezések sorozatai több évtizedre nyúlnak vissza, s növeli forrásértéküket, hogy Fekete Erik esetében a küldött levelek másolatait is tartalmazzák. A Vas utcai felsőkereskedelmi iskola osztálytalálkozójával kapcsolatos iratok és fényképek a végzetek utóéletébe nyújtanak betekintést. Fekete Erik a különféle katolikus szervezetekben végzett ifjúkori közösség-szervező tevékenységét az 1990-es években felújította, ebbe nyújtanak betekintést a Szívtestőrséggel kapcsolatos iratok. Fekete Antal 1952-ben született, a Budapesti Piarista Gimnáziumban végzett, majd talajmechanikai laboránsi vizsgát tett, a későbbiekben pedig fotóriporter, videofelvétel készítői képesítést is szerzett. Munkahelyein főként fotósként dolgozott. Képzett túravezetőként és tagként aktívan részt vett különböző egyesületek túraszakosztályainak tevékenységében. Igazolványai és munkaügyi iratai képet alkotnak szakmai életéről és kisebb részben magánéletéről. A terjedelmes túraleírások, jegyzetek, térképek, cikkek és egyéb utazással kapcsolatos iratok az 1970-es, 1980-as és részben az 1990-es évek turisztikai, utazási szokásairól adhat képet. A számos prospektust, térképmásolatot tartalmazó anyag a levéltár állományában nem található turisztikai vonatkozású intézményi forráscsoport hiánypótlása folytán érdemel figyelmet. Fekete Katalin levelezése szovjet levelezőpartnereivel töredékes.

8. XIV.233 Dr. Király István irodalomtörténész és felesége, Landler Mária iratai. *Évkör: 20. sz. Terjedelem: 0,72 ifm. Vételár: 50.000,-Ft.* – Király István (1921–1989) Kossuth-díjas irodalomtörténész, akadémikus személyes iratai. Az 1960–1970-es évek szellemi életének egyik jelentős személyisége volt, aki a korszak irodalom- és kultúrpolitikai viszonyaira is nagy hatást gyakorolt. Tudományos munkássága mellett pályájának egyes korszakaiban kiterjedt irodalompolitikai és szerkesztői tevékenységet is folytatott. Szerkesztette a Csillag (1953–1956), a Kortárs (1962–1969), a Szovjet Irodalom (1970–1989) című folyóiratokat. A

megvételre felajánlott szórványiratok személyes jellegű dokumentumok: képzéssel kapcsolatos iratok, a szakmai-tudományos pálya egyes dokumentumai, a politikai és szakmai karrier alakulását reprezentáló protokollanyag, személyes és félhivatalos feljegyzések, családi, valamint hivatalos-közéleti tevékenységgel összefüggésben készült fénykép. Az iratok között feleségére, Landler Mária orosz tolmácsra vonatkozó dokumentumok is fellelhetők.

9. XIV.243 Gerle János építész gyűjteményes és magániratai: gyarapodás már meglévő fondhoz. *Évkör: 1900–2006. Terjedelem: 3,5 ifm. Vételár: 100.000,-Ft.* – Gerle János építész hagyatékának kiegészítő részeként megvásárolt iratok: fotónagyítások az organikus építészeti mozgalom egyes eseményeiről (1970–1980-as évek); Makovecz Imrére és az organikus építészetre vonatkozó kiadványok (1981–1990); Makovecz-művekre vonatkozó képanyag (1990-es évek); Makovecz-levelezés (1980-as évek); interjú Makovecz Imrével (1989); Hunnia Magazin, Makovecz-beszélgetés (1992); Építészeti Tendenciák Kiállítás emlékkönyve sajtóanyaggal kapcsolatos levelezés, tervek, katalógus, szervezési iratok (1981); Györgyi-Giergl családra vonatkozó kéziratos dokumentumok (2006); Stefaneum, Eger, képanyag (1990-es évek); 1991-es Ybl-kiállítás tervezésének dokumentumai (1991); Vándorkonferencia dokumentumai (1987); Gerle György kiadványok (1960-as évek); Gerle János-levelezés, üdvözlőlapok (1990–2000); Gerle János-levelezés, "Országépítő", Kós Károly Egyesület (1990-es évek); Országépítő című laphoz beküldött kéziratos iratok (1990-es évek); politikai tárgyú újságkivágatok (1980-as évek); szakdolgozat opponensi véleménye (1981); Feszl-kötet képanyaga (1980-as évek); Goetheanum építészeti fotók (1914); Rudolf Steinerrel kapcsolatos kéziratos anyag (1970-es évek); századfordulós képeslapok sorozata (1900-as évek); századfordulós építészetre vonatkozó levelezési anyag (1990-es évek); Magyar századfordulós építészet (1990-es évek); Ybl-kiállítás sajtóanyaga (1991).

10. XIV.246 Czeglédy Ilona személyes és szakmai iratai. *Évkör: 1916 – 2000-es évek. Terjedelem: 0,78 ifm. Vételár: 80.000,-Ft.* – Az iratanyag eladója Czeglédy Ilona (szül. Budapest, 1937) régész, az 1960-as években az Országos Műemléki Felügyelőség régészeként a sümegi, az egrői és a siklósi vár, valamint több középkori templom feltárásában vett részt. Legjelentősebb munkája a diósgyőri vár és műemlék-együttes feltárása és tudományos feldolgozása. 1968 és 1974 között a Diósgyőri Vármúzeum – Miskolci Galéria – Miskolci Képtár igazgatója volt. Ezt követően 1981-ig a Múzeumi Restaurátor- és Módszertani Központ osztályvezetőjeként dolgozott, majd 1982-től 1992-es nyugdíjazásáig a Magyar Nemzeti Múzeum tudományos főmunkatársaként az adattári osztály helyettes vezetője és a Sárospataki Vármúzeum szakfelügyelője volt.

Az iratok egy része Czeglédy Ilona felmenőitől, úgymint szüleitől, Czeglédi Józseftől és feleségétől, nagypjától, Czeglédi Jánostól, valamint egy rokontól, Czeglédi Gyulától maradtak hátra. Az uradalmi vincellér Czeglédi Jánostól versek (köztük általa írt versek is), feljegyzések, daloskönyv, füveskönyv, egy-két általa írt levél, a hentes-mészáros, húsboltvezető Czeglédi Józseftől és feleségétől (ugyancsak KÖZÉRT-dolgozó) okmányok, hivatalos iratok, anyakönyvi kivonatok, iskolai bizonyítványok, munkával kapcsolatos iratok (benne káderanyag az 1950-es évekből), II. világháborús katonai iratok, válóperes iratok maradtak fenn. Czeglédi Józsefhez kapcsolódik kisebb mennyiségű képeslap az 1960–1970-es évekből, valamint néhány, részben verses formában írt levele feleségéhez és lányához 1944-ből.

Czeglédy Ilonához okmányok, képzéssel kapcsolatos iratok, szakmai munkájával kapcsolatos iratok, valamint barátaira, ismerőseire vonatkozó újságkivágások, gyászjelentések kötődnek.

Fennmaradtak iskolai füzetek az 1940-es évek végéről és az 1950-es évek első feléből (történelemórák, fogalmazások). Az iratanyag részét képező nem túl terjedelmes levelezés (1950–1980-as évekből) összefüggő egységként tartalmaz szerelmes leveleket az 1950-es évekből. Értékes részét képezik az iratoknak Czeglédi Ilona naplói, naplótöredékei, illetve naplószerű feljegyzéseinek sorozata 1948-ból, 1957-ből, valamint az 1960-as évektől a 2000-es évek elejéig. Az irategyüttes fényképeket is tartalmaz.

11. XIV.262 Dr. Csorba János, Budapest szfv. polgármestere kitelepítésből írott levelei.

Évkör: 1951-1953. Terjedelem: 0,20 ifm. Vételár: 53.000,- Ft. – Nevezett (Makó, 1897. aug. 9. – Bp., 1986. szept. 11.) Szegeden járt egyetemre, majd Makón folytatott ügyvédi gyakorlatot. 1931-től tagja a Független Kisgazdapártnak, a párt makói, majd Csanád megyei vezetője volt. 1941-től parlamenti képviselő, 1944. március 19-től részt vett az ellenállási mozgalomban; 1944 novemberében a Magyar Nemzeti Felkelés Felszabadító Bizottságának alelnöke. 1945. január 19-től 1945. május 16-ig Budapest polgármestere, majd 1948-ig a Közigazgatási Bíróság elnöke. 1951. június 11-től 1953 őszéig Dévaványára telepítették ki. 1953-tól ügyvéd, 1970-ben vontult nyugdíjba. 1956. október 30-tól november 4-ig az újjászervezett Független Kisgazdapárt Intézőbizottságának volt tagja. Művei: A Közigazgatási Bíróság mint alkotmányvédő bíróság (Bp., 1945); Mit dolgozik a közigazgatási bíróság (Bp., 1948). – Irod. Pinki István: Magyar Front és ellenállás (Bp., 1970); Források Budapest múltjából (1945-1950) (Bp., 1972, 1973); A Budapesti Nemzeti Bizottság jegyzőkönyvei 1945-1946 (Bp., 1975) (Forrás: MÉL) – Az irategyüttest egy bizonyos dr. Kosztolányi Lászlónéhoz (Tarnai Stefánia, sz.: Bölske, 1912.08.20, férje az OTI Járulékbiztosítási Osztályának volt tisztviselője; Felvidéki Emlékérem birtokosa; sz.: Balassagyarmat, 1909.03.10.) írott levélsorozat alkotja az 1951-1953 közötti évekből. A címzett – aki az 1954-es választói névjegyzék tanúsága szerint (VIII., Köztársaság tér 14.) „szövő”(nő) volt – vélhetőleg rokona, avagy férje révén jó barátja lehetett a levelek küldőjének. A százas nagyságrendű – úgy tűnik csonkítatlanul fennmaradt – levelezési sorozat döntően a dévaványai elszigeteltség közepette naplószerűen rögzített mindennapok eseményeit taglalja. Így egy kitelepített napirendje és időbeosztása, az ellátás, étkezés, ezek költségei, egyéb mindennapi tevékenységek; nemkülönben a közéleti kirekesztettség megélése mellett a helybeliekhez, a falusi közeghez történő alkalmazkodás, valamint az adott társadalmi-politikai helyzetre való reagálás és annak értelmezése képezi a levelek tartalmát. Az iratvásárlás részét képezi továbbá annak a bérháznak is a pénztárkönyve (Bp., XII., Vércse u. 7.; bejegyzések: 1946. augusztus – 1951. december), amelyből a volt polgármester kitelepítésére sor került; illetve egy dedikált kötet is.

12. XIV.263 Szász Pál munkaszolgálatos iratai. *Évkör: 1912–2002. Terjedelem: 179 jpg fájl (233 MB). Vételár: 50.000,-Ft.* – Az ercsi születésű Szász Pál (1902–1991) építőanyagkereskedő a harmincas években került fel Budapestre, szintén vidéki eredetű feleségével; itt rendezkedett be, folytatta üzleti tevékenységét. A család őrizetében fennmaradt személyes iratok döntően személyes okmányok, képzési iratok, valamint érdekességeként az országgyűlési választójog érvényesítésével kapcsolatos irat. Szász Pál – végül is sikertelen kimenetelű – küzdelmet folytatott ezen politikai jogának érvényesítéséért. A háborút követően néhány évvel elhalálozott. A digitális formába megvásárolt iratok: anyakönyvi kivonatok, 1803–2002; választójog érvényesítésével kapcsolatos iratok (Szász Pál és felesége), 1939–1940; Szász Pál iskolai iratai, 1913–1949; Szász Pál hivatalos iratai (egészségügyi állapot, állampolgárság, illetőség), 1912–1946; Szász Pál munkaszolgálatra vonatkozó iratai, 1940–1946; Szász Pál védlevelei, oltalomlevelei, 1944; Szász András egészségi állapotára vonatkozó iratok, 1938–

1950; Szász Pálnak feleségéhez írt levelei, 1944; rokonok, ismerősök Szász Pálhoz írt levelei, 1941–1942; egyéb dokumentumok, 1923–1949.

13. XIV.265 Hollósi Antal részvénytőkés, bankigazgató, háztulajdonos iratai. *Évkör: 1910-es – 1950-es évek eleje. Terjedelem: kb. 0,60 ifm. Vételár: 50.000 Ft.* – Hollósi Antal 1891-ben született Budapesten. 1923-tól az Első Magyar Iparbank cégvezetője, majd a Magyar Általános Hitelbank felügyelő bizottságának cégvezetője volt 1927-től 1940-ben származási okokból történt eltávolításáig. 1945 után a Royal Orfeum Rt. (VII., Erzsébet krt. 31.) főrésztulajdonosa volt és annak igazgatói tisztét töltötte be. Emellett két fővárosi bérház állt még a tulajdonában. 1951-ben Izraelbe való kivándorlását kezdeményezte, de végül is itthon maradt. Az ötvenes években nyugalomba vonult, s az adatok szerint 1956 évben is még a fővárosban tartózkodott. Halálának idejére vonatkozóan egyelőre nincs adat. - Döntően a főrésztulajdonosi pozícióból fakadó tevékenységre utaló iratok találhatóak az állományban. Az iratok dossziékba rendezettek, de ezeken belül tartalmilag is elég keverték. Évkörük döntően az 1945-1950 közötti időszak. A hitelbanki iratok és a katonai iratok korábbi évekből valók. A főbb tematikai egységek a következők: a Magyar Általános Hitelbankban betöltött igazgatósági tisztséggel kapcsolatos iratok, feljegyzések, levelezés; Royal Orfeum Rt. (szerzői jogi ügyek, levelezés; szerződések, bérletügyek; cégüzemviteli ügyek; adóügyek; jogi képviselői ügyek; az Rt. 1950-ben történt felszámolásával kapcsolatos ügyek iratai); Vegyes, döntően vagyoni ügyek (életjáradéki és egyéb vagyoni peres ügyek; hagyatéki ügyek); Ingatlanokra (VII., Erzsébet krt. 31., Hársfa u. 36., 41) vonatkozó terv- és birtokdokumentáció, ingatlanvagyon átruházási ügyek; Ingatlankezelő Rt. (Folyószámla Leszámítoló Bank Rt. – Nagymező u. 17.) ügyei: helyiségbérleti ügyek; üzletviteli megállapodások; üzleti mérlegek; jogi képviselői ügyek; a cég felszámolásával kapcsolatos iratok; Fényes Szabolcs operettszínházi igazgatóval folytatott üzleti, helyiségbérleti levelezés, szerződések; Katonai iratok: Olaszországi fogolytáborban folytatott becsületügyi (párbaj) eljárásra vonatkozó iratok (1917); Egyéb, jövedelmi és személyi adóügyek, származási okiratok, végrendeletek; szórványlevelezés; személyes feljegyzések.

14. XIV.268 Fáklya Endre családi levelezése. *Évkör: 1949 (1944)–1974. Terjedelem: 0,05 ifm. Vételár: 10.000,-Ft.* – A családi levelezés fennmaradt, régiségkereskedőhöz került része az 1950-es évek első felében, valamint az 1970-es évek első felében Fáklya Endréhez, illetve hozzá és lányához, Fáklya Edítchez írt leveleket tartalmazza. A levelek feladója az 1950-es évek elején szülei – Fedorka István és felesége, sz. Morgen Margit – és a szüleivel együttélő, azokat eltartó és gondozó lánytestvére, Fedorka Evelyn (Éva) voltak, egy-két esetben pedig Fáklya Endre másik nővére, Komor Béláné sz. Fedorka Margit. Az 1970-es évek első feléből származó leveleket pedig az akkor már Tatabányán együtt élő két nővér, Fedorka Evelyn (Éva) és Margit írta Fáklya Endréhez, illetve Fáklya Edítchez.

Fáklya Endre postafelügyelő (1911.03.29. Nagykároly – 1973.12.13. Budapest) kb. 1947-től a XII. Csaba utca 8. szám alatt lakott, ugyanakkor ingatlannal rendelkezett Pilisvörösváron. A Csaba utcai lakás évtizedeken át szolgált a család otthonaként: Fáklya Endre hat gyereke közül többen képeztek benne közös bérletet. Szülei, Fedorka István (az 1950-es évek elején 80 éves), és felesége, sz. Morgen Margit (ugyanebben az időben 78 éves) a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Filkeházán éltek, ahol lányuk, Fedorka Evelyn (Éva) tartotta el őket tanári keresetéből. A családot a pedagógusi pálya több ponton jellemezte: maga Fedorka István is tanító volt korábban, és két lánya választotta ugyancsak a tanítói/tanári pályát. Mindketten vidéken tanítottak, Éva filkeházai otthona közelében, lánytestvére, Margit viszont Vas megyében.

A leveleket meghatározó témák a Rákosi-rendszer mindennapi megélhetési nehézségei, a falu teljes elzártsága, az öregkor és az azzal járó betegségek, valamint a családon belüli viszonyulások, s az unokák nevelésének kérdése. A témák tárgyalása mindig erős érzelmi tartalommal telített. Ugyanakkor Fedorka István kántori funkciót is betöltött, feleségével együtt fiához írt leveleiket a vallásos szemlélet is áthatja. A levelezés mellett fennmaradt néhány hivatalos irat az 1970-es évek elejéről, a Fáklya család Csaba utcai lakásban való együttélésével kapcsolatban. Egyrészt lakásügyi határozatok, másrészt a családtagok közötti egyezkedések során született nyilatkozatok a lakás használatát és az együttélés szabályait illetően, mely iratok a levelekkel egybehangzóan az együttélő családon belüli konfliktusokat tükrözik. Az iratanyag a levelezés kapcsán jelzettekén kívül a családi viszonyok, érzelmi viszonyulások szempontjából is értékes. Fáklya Endre feleségével és gyerekeivel való kapcsolata hosszabb távon követhető nyomon, egyrészt a szülők hozzá írt levelein, másrészt a fennmaradt hivatalos, illetve hivatalos jellegű iratokon keresztül. A család két generációjára – Fáklya Endre szüleire, valamint őrá és nővérére – kiterjedően bontakoznak ki életpályák, elsősorban megélt érzelmi tartalmakon keresztül, legerőteljesebben a kudarc, csalódás élményével.

15. XIV.270 Galántai Ibolya és családja iratai. *Évkör: 1890-es évek – 2013. Terjedelem: 5,11 ifm. Vételár: 40.000,-Ft.* – Az irategyüttes két, egymástól jól elkülönülő részre bontható: nagyobb részben Galántai Ibolya irataira, valamint kisebb részben a Galántai és a Czecei család, illetve egyes tagjainak irataira. A családi iratok elsődleges értékét a többgenerációs józsefvárosi mivolt adja, a helybenlakás mellett az egyes generációk közötti társadalmi mobilitás is jól nyomon követhető azokban. Galántai Ibolya felmenői mind apai, mind anyai ágon több nemzedéken keresztül józsefvárosi beágyazottságú családot alkottak. Lakhelyeik a Baross utca, a Nagytemplom utca, illetve a Leonardo da Vinci utca voltak. Galántai Ibolya mai, Leonardo utcai lakhelyén anyai felmenői, a neszmélyi kötődésű, a fővárosba a 19–20. század fordulóján beköltöző Czecei család 1936 óta lakott. Apai ágon Galántai Ibolya nagyapja, Göbel Tivadar egy Baross utcában élő kovácmester volt, kovács, illetve csizmadiaségéd felmenőkkel. Szűcs Margit nőiszabóval (1886. k. – 1961) kötött házasságából született két fia tisztviselő lett: a gimnáziumi érettségit tett Galántai (Göbel) István (Budapest, 1915 – Budapest, 1989) fővárosi tisztviselő (1937-ben lépett fővárosi szolgálatba), a felsőkereskedelmi érettségit tett Galántai (Göbel) Tivadar (Budapest, 1912 – Budapest, 1999) pedig malomellenőr, adóellenőr, majd vámtiszt. Az egyes családtagoktól fennmaradt iratok az 1910-es évektől az 1980-as évekig iskoláztatással, alkalmaztatással, illetve iparosi tevékenységgel kapcsolatos dokumentumok, igazolványok, önéletrajzok, háztartási napló, számlák, illetve Göbel István gyerektartási ügye az 1940-es évek végéről, valamint Galántai (Göbel) Tivadar verskéziratai.

Galántai (Göbel) Tivadar egyetlen gyermeke, Galántai Ibolya (sz. Budapest, 1946) vámkezelő-vámszakértő végzettséggel számos, részben külkereskedelmi munkahelyen dolgozott (XXII. kerületi szociális foglalkoztató, Autóker, Konzumex, Hungarotex, Tanimpex, Ofotért), végül a Fővárosi Takarító Vállalattól ment nyugdíjba 1995-ben, mint csoportvezető. Első, válással végződött házasságából három gyereke született, jelenlegi férje gépkocsivezető. Galántai Ibolya iratainak kisebb része életpályáját követő iratok, döntően képzésével és alkalmaztatásával kapcsolatos dokumentumok az 1960–1980-as évekből, válópere az 1970–1980-as évek fordulójáról, valamint lakásbérleti ügyei az 1970–1980-as évekből. Viszonylag terjedelmes részt tesznek ki a két férjével való kapcsolatához kötődő levélvázlatok, önvallomások, naplószerű feljegyzései. Ugyanakkor iratainak legtetemesebb részét közérdekű tevékenységével kapcsolatos dokumentumok képezik, amelyek részben a család józsefvárosi kötődésével állnak összefüggésben: a kulturális örökségként értelmezett józsefvárosi épített környezet és társadalmi jelleg védelme érdekében fejtett ki közérdekű tevékenységet. Ez

egyrészt különböző politikai és közéleti fórumokhoz intézett beadványok, javaslatok, kérelmek, levelek formájában nyilvánult meg, másrészt amatőr fényképező tevékenységében, amely a Józsefváros egy részére (Corvin-negyed) kiterjedve dokumentálta az épületállományt a szanálás előtt, illetve alatt, 1996 és 2005 között. Örökségvédelmi és beadványírói tevékenysége azonban ezen az irányon messze túlmutat, ugyanis számos más kérdésben, illetve területen fejtett ki hasonló tevékenységet (természeti értékek védelme, közéleti problémák, állampolgári jogsérelmek, orvosi műhiba). Beadványok, levelek, javaslatok és pereskedések formájában megnyilvánuló, beadványainak másolatai, kapcsolódó újságcikkek, valamint a választlevelek együtteseként dokumentált (és egyfajta iktatási rendszerbe szervezett), a legkülönbözőbb problémákra irányuló közérdekű tevékenysége általában is rendkívüli jelentőséggel bír. Számos jogsérelem, állampolgári érdek sérelme, illetve megélt igazságtalanság ügyében fellépő állampolgárként az átlagostól eltérő, rendkívülinek tekinthető aktivitása az államot, közigazgatást, illetve a közéleti fórumokat olyan sűrűséggel készítette reakcióra, ami egy átlagos állampolgár esetében sosem történik meg. Ez a fajta intenzív tevékenysége ily módon az állami, közéleti működés egyfajta térképét adja mintegy három évtizedre kiterjedő időintervallumban, az 1970-es évek és 2013 között.

Az átadott iratanyag jelentősebb családi levelezést is tartalmaz az 1900-as évektől az 1980-as évekig. A levelezés – részben családtagok, részben a család tagjai és ismerősök között – három generációra, Göbel Tivadar, Galántai (Göbel) Tivadar, valamint Galántai Ibolya nemzedékére, illetve a család két ágára, a Galántai- és a Czecei-ágra terjed ki. A levelezésen belül kiemelten értékesek az 1944–1945-ből fennmaradt, családtagok közötti levélváltásban született levelek, melyek ezen időszak budapesti helyzetéről is beszámolnak. Ehhez az időszakhoz kapcsolódik egy 1945 júniusa és augusztusa között vezetett katonanapló is, amely Ausztria, illetve Németország területén megélt eseményeket rögzít. Mindezek mellett az iratok között található az V. Váci u. 42. számú házra vonatkozó dokumentumok is az 1960-as és az 1980-as évek közötti időszakból: bérleti szerződések, karbantartással kapcsolatos IKV-engedélyek, lakásbérleti ügyekben született tanácsai határozatok. Az iratok a ház házfelügyelőjénél gyűltek össze, mint az őt illető példányok, Galántai Ibolyához való kötődésük ismeretlen. Ezen kívül a családnál fennmaradt a Stühmer cég egy címjegyzéke az 1930–1940-es évekből, mely Galántai Ibolya Stühmer gyárban dolgozó keresztszüleitől került hozzájuk. Rendkívül jelentős az iratokhoz kapcsolódó fényképegyüttes: Galántai Ibolya 1996 és 2005 között a szanálás előtti, illetve alatti józsefvárosi Corvin-negyedről készült amatőr felvételeit. A felvételeken a Józsefváros mellett – kisebb számban – más budapesti helyszínek is szerepelnek. A fotóegyüttes 175 darab előhívott filmtekercset és mintegy 2400 papírképet jelent. A dokumentáció előnye, hogy Galántai Ibolya valamennyi papírképet felirattal látott el, illetve sorszámozás révén a papírképek és a negatívak is összekapcsolhatók, azonosíthatók. Galántai Ibolya felvételei mellett családi fényképek is átadásra kerülnek (13 darab bekeretezett fénykép).

16. XIV.271 Budavári (Bugyi) Ferenc iratai. *Évkör: 1930-as (1902) – 1990-es évek.* *Terjedelem: 0,1 ifm. Vételár: 15.000,-Ft.* – Budavári (Bugyi) Ferenc (1930. Budapest – ?) a pártállami hadseregben futott be katonai pályát, alezredesi rangig jutva. Részben iparos, illetve gyári szakmunkás (dédapja kerékgyártó, nagyapja cukorgyári kőművessegéd volt), részben kisparaszti-napszámos családból származott. Édesanyját, Bugyi Arankát (1911, Lőrinci – 1933. Újpest) hároméves korában elvesztve árvaként nőtt fel Budapesten a nagyszüleinél. 1948-ban nevet változtatott (Bugyiról Budavárra), s ebben az évben kezdte meg katonai szolgálatát. 1951-ben lépett be az MDP-be. 1953 és 1958 között a Szovjetunióban képezték ki, elvégezte a Dzerzsinszkij Akadémiát. 1963-ban Miskolcon tanácsstag volt.

Az iratanyag egyrészt anyakönyvi kivonatokat, személyi okmányokat, hivatalos igazolásokat, okmányokat (iskoláztatás, képzés, katonai szolgálat, Szovjetunióbeli utazások), másrészt levelezést, harmadrészt pedig fényképeket tartalmaz. A levelezés egy része a tisztársakhoz kötődik, egy része pedig feleségéhez, Budai Irénhez (1927. Kecskemét – ?), aki varrónőként dolgozott. A levelek döntően az 1950-es évek második feléből származnak. A fényképanyag részben Budavári Ferenc igazolványképeinek sorozatából áll, mely lényegében egész életpályáját nyomon követi, részben egy-két pillanatfelvételtől, valamint egy az 1956 utáni Budapesten, a forradalom leverése során keletkezett épületkárokról és azok megkezdett helyreállítási munkájáról készült fotósorozatból (a Nagykörútra, az Üllői útra és a Corvin közre kiterjedve). Az irategyüttes értéke, hogy a pártállami hadsereg egy tisztí életútjának családi hátterét és magának az egyéni életpályának az alakulását, fő eseményeit mutatja meg.

17. XIV.272 Iván Szilárd és Vidéky Brigitta festőművészek magánlevelezése. *Évkör: 1934–1953. Terjedelem: 0,12 ifm. Vételár: 70.000,-Ft. (39.000.-Ft NKA-pályázati pénzből, 31.000.-Ft a BFL saját költségvetéséből fizetve.)* – Az irategyüttes döntően Iván Szilárd és Vidéky Brigitta festőművészek közötti magánlevelezést tartalmazza, valamint néhány, Iván Szilárdhoz kötődő dokumentumot. Iván Szilárd (1912–1988) az Iparművészeti Főiskola grafikaszkos hallgatója volt egy éven át, majd szabadiskolákban képezte magát, Aba-Novák Vilmos, Iványi-Grünwald Béla és Szőnyi István irányításával. 1930-ban a Képzőművészeti Főiskolára került, ahol Réti István volt a mestere. 1937-ben szerzett diplomát. Ösztöndíjasként 1935–1936-ban Rómában tartózkodott. 1940 és 1944 között Nagybányán dolgozott. 1945 után több állami megrendelést kapott (csepeli rendelőintézet, secco, 1949; békéscsabai rendelőintézet, sgraffito, 1959; budapesti Kerepesi úti lakótelep, mozaikok, 1960; Országház: az Elnöki Tanács fogadóterme, secco, 1964). Az 1960-as években tagja volt a Kilencek nevű képzőművész csoportnak. 1969 és 1980 között a Képzőművészeti Főiskola tanára. Iván Szilárd felesége, Vidéky Brigitta (sz. 1911) az Iparrajziskolában tanult 1925 és 1930 között, majd a Képzőművészeti Főiskola növendéke volt 1931 és 1937 között. Mesterei Glatz Oszkár, Szőnyi István és Réti István voltak. A nagybányai művésztelep növendéke volt.

Az 1935 és 1944 közötti időszakból fennmaradt jelentős mennyiségű, időben egymást sűrűn követő levél egy része Iván Szilárd római ösztöndíjas tartózkodása, II. világháborús katonai szolgálata, illetve mind az ő, mind Vidéky Brigitta különböző művésztelepeken – többek között Nagybányán – folytatott munkája során születtek. A leveleket Iván Szilárd naplószerű feljegyzései egészítik ki, egyrészt római tartózkodásának idejéből, másrészt 1939-ből, továbbá művészeti tárgyú kéziratok, feljegyzések. Mindemellett kis számban egyéb dokumentum is található az iratanyagban, mégpedig Iván Szilárd római ösztöndíjára, valamint festményeinek megvásárlására vonatkozóan. Az iratok mellett található öt darab üvegnegatív, továbbá egy színes diaposzítív festményekről készült felvételekkel.

18. XIV.273 Katona József vegyésztanár személyes és szakmai iratai. *Évkör: 1910-es évek – 2000-es évek. Terjedelem: 0,36 ifm. Vételár: 60.000,-Ft.* – Katona József (Mosonmagyaróvár, 1920 – Budapest, 2011) géplakatos szakmunkás apától született. 1941-ben felsőipariskolát végzett Budapesten, ezt követően munkába állt, mint textilvegyész. Különböző vegyipari, illetve textilipari gyárakban dolgozott – többek között a Nitrokémiánál (1935–1941), a Pápai Magyar Textilgyárban (1941–1945), a Magyar Pamutipar Nemzeti Vállaltnál (1948–1950) –, majd 1950-ben a Petrik Lajos Vegyipari Technikum tanára lett, és ott dolgozott 1980-ban bekövetkezett nyugdíjazásáig. Nyugdíjasként a Caolánál dolgozott, mint adminisztrátor az 1980-as években. Iratai között igazolványok, anyakönyvi kivonatok, felmenőkre vonatkozó

dokumentumok, iskoláztatással, képzéssel és alkalmaztatással kapcsolatos iratok, katonáskodással kapcsolatos dokumentumok, kórházi iratok, egyesületi tevékenységgel kapcsolatos iratok, valamint nyugdíj- és kárpótlási ügyek találhatók. Kárpótlást az 1945 és 1948 között Pápán, illetve Győrben elszenvedett internálásához és fegyházbüntetéséhez kötődően kapott. Az iratanyag legértékesebb része Katona József szakmai életútjához kötődik, az teljes egészében nyomon követhető a dokumentumokból. Az 1960-as években a Petrik Lajos Vegyipari Technikum tanáráként kelet-németországi gyárakkal vette fel a kapcsolatot szakmai cserelátogatások, illetve diákcsere megszervezése végett. Mind a saját, mind a diákjainak NDK-beli utazásaihoz kötődő iratokat – elsősorban levelezést – megőrizte. Ehhez az időszakhoz köthetők a magánlevelezésében később megjelenő németországi baráti kapcsolatai. Jelentős az iskola életéhez kapcsolódó dokumentum-gyűjteménye is: iskolai lapok, iskolai rendezvények meghívói, jubileumok, diákok levelei, búcsúztató beszédek, valamint az iskolai tablók gyűjteménye az 1950-es évektől az 1980-as évekig. Mindezen iratokat Katona József szakmai feljegyzései, írásai egészítik ki. Jelentős az iratanyagban található részben családi, részben baráti levelezés. A családi levelezés az 1950-es évektől a 2000-es évekig terjedő évtizedeket fogja át, a családon belüli viszonyokat, családi konfliktusokat tükrözve. A baráti levelezés külön értéke, hogy Katona József németországi kapcsolataihoz kötődik, s az 1980-as évektől a 2000-es évekig tart, felölelve a rendszerváltás, illetve az újraegyesítés időszakát, bár az 1980-as évek vége, illetve az 1989-es év nem jelenik meg benne. Katona József a saját maga által írt levelek másolatát is megőrizte, így a levelezés mindkét oldala látható. A levelezés részben fénymásolatban kerül átadásra. Az iratok mellett nagy mennyiségű fénykép is található, melyek a családi, illetve magánéleti felvételek mellett a szakmai életutat, a változó helyszíni munkahelyi tevékenységet is rendkívüli sűrűséggel dokumentálják. Az utóbbi halmazban külön csoportot képeznek a Petrik Lajos Vegyipari Technikumhoz kötődő fényképek, valamint a németországi szakmai utakat és diákcsereket dokumentáló felvételek. A fényképet legnagyobb része felirattal van ellátva (szereplők, helyszín, dátum).

Az iratanyag különleges értékét egy 1945 előtt indult, majd a háború után a Kádár-rendszer végéig ívelő szakmai életút iratokban és fényképekben is gazdagon megjelenő dokumentációja adja.

19. XV.19.d.14 A ferencvárosi „Bálna” kereskedelmi, kulturális, szórakoztató és vendéglátó centrum – építési fotódokumentáció. *Évkör: 2009-2013. Terjedelem: 50 jpg fájl (20 MB) Vételár: 8.000,-Ft.* – A fényképek a Közraktár utca 10. sz. alatti lakás ablakából készültek, s az egykori Közraktárak átalakítási munkálatainak valamint a "Bálna" létesítésének egyes kiragadott építési fázisait dokumentálják. A fotók annak ellenére bírnak bizonyos dokumentatív értékkel, hogy nem tartalmazzák az átalakítási/építési folyamat minden fontos fázisát, s amatőr felvételek lévén a kamerabeállítások sem mindig a legtökéletesebbek.

20. XXIII.213.e Lakónyilvántartó könyv. *Évkör: 1967–1985. Terjedelem: 0,01 ifm. Vételár: 5000,-Ft.* – A kötet (bejegyzések: 1967–1982) a XIII. Tátra (Sallai Imre) u. 38. sz. ház lakóinak adatait tartalmazza. A kötetben található a ház egykori házfelügyelője, Szulimán Sándorné számára a kerületi tisztasági mozgalom területén végzett eredményes munkáját tanúsító két oklevél (1985), valamint ugyanilyen tárgyú falragasz (1984); átadásra került továbbá a lakónyilvántartó gumipecsétje is. Az anyag a tanácsi regisztratúra megfelelő állagában helyezendő el.

Iratanyag törzsszáma	Iratátadó	Iratanyag megnevezése	Évkör	Terjedelem (lfm)	Adásvételi szerződés kelte	Gyarapodási napló-szám	Összeg (Ft)	Kifizetés kelte	Aktaszám
XIII.38	Róka Kálmán (Rókantik Bt.)	Nagy-Schiller család iratai (meglévő fondhoz gyarapodás)	1890-es - 2000-es évek	0,07	2016.04.27	G74/2016	20000	2016.05.13	4437/2016
XIII.58	Szekeres Kálmánné sz. Farkas Márta	Id. és ifj. Szekeres Kálmán és családja, valamint Szekeres Margit iratai (meglévő fondhoz gyarapodás)	1870-es - 1950-es évek (1849, 2000)	0,75	2016.03.30	G51/2016	40000	2016.04.05	3337/2016
XIII.65	Németh Anita	A Sallak, valamint a Csizsár – Patasi – Perédi családok iratai	1870-es - 1990-es évek eleje (1834, 1863)	1,4	2015.09.18	G66/2015	80000	2015.10.07	8848/2015
XIII.66	Tóthné Kapitány Anna	Sasvári (Schopp) József és családja iratai	1870-es - 2000-es évek	0,67	2015.11.16	G121/2015	50000	2015.11.17	10789/2015
XIII.67	Merényi János	A Grónai (Grosz) család iratai	1870-es - 2010-es évek (1830-as évek)	0,48	2015.11.23	G122/2015	90000	2015.11.23	10939/2015
XIII.69	Yilmazné Katona Éva	Teremy Katalin és családja iratai	1710-es - 2000-es évek	0,14	2016.03.04	G50/2016	80000	2016.03.23	2547/2016
XIV.232	Fekete Katalin	Fekete Erik banktisztviselő iratai	1940-es évek - 2006	2,3	2015.10.05	G131/2015	80000	2015.10.07	9938/2015
XIV.233	Friesz Andrea	Dr. Király István irodalomtörténész és felesége, Landler Mária iratai	20. sz.	0,72	2015.07.03	G57/2015	50000	2015.07.08	7469/2015
XIV.243	Gerle Éva Anita	Gerle János építész gyűjteményes és magániratai (meglévő fondhoz gyarapodás)	1900-2006	3,5	2015.07.03	G58/2015	100000	2015.07.10	7468/2015
XIV.246	Czeglédy Ilona	Czeglédy Ilona személyes és szakmai iratai	1916 - 2000-es évek	0,78	2015.11.30	G125/2015	80000	2015.12.10	11608/2015
XIV.262	Fischer Tamás (Libri Antikvárium Kft.)	Dr. Csorba János, Budapest Székesfőváros polgármestere személyes iratai	1951-1953	0,2	2015.07.07	G82/2015	53000	2015.08.06	7518/2015
XIV.263	Szász András	Szász Pál munkaszolgálatos iratai	1912-2002	233 MB (179 ígp fájl)	2015.07.21	G83/2015	50000	2015.07.27	7905/2015
XIV.265	Vezér Dávid	Hollósi Antal részvénytőkézés, bankigazgató, háztulajdonos iratai	1910-es - 1950-es évek eleje	0,6	2015.09.23	G132/2015	50000	2015.10.26	9391/2015
XIV.268	Pethőné Varga Mária (PATEX Kereskedő Kft.)	Fáklya Endre családi levelezése	1949-1974 (1944)	0,05	2016.03.21	G52/2016	10000	2016.04.15	3084/2016
XIV.270	Wodálné Galántai Ibolya	Galántai Ibolya és családja iratai	1890-es évek - 2013	5,11	2016.03.22	G64/2016	40000	2016.04.29	3225/2016
XIV.271	Múzeum Antikvárium	Budavári (Bugyi) Ferenc iratai	1930-as - 1990-es évek (1902)	0,1	2016.04.26	G75/2016	15000	2016.05.13	4377/2016

XIV.272	Nyeste János (Európa Antikvárium)	Iván Szilárd és Vidéky Brigitta festőművészek magánlevelezése	1934-1953	0,12	2016.05.20	G78/2016	70000 (39000 NKA- pályázati pénz + 31000 BFL saját költségve- téséből)	2016.05.30	5332/2016
XIV.273	Yilmazné Katona Éva	Katona József vegyésztanár személyes és szakmai iratai	1910-es - 2000-es évek	0,36	2016.05.09	G81/2016	60000	2016.05.30	5009/2016
XV.19.d.14	Molnár Béláné	A "Bálna" kereskedelmi, kulturális és vendéglátó központ építését dokumentáló amatőr-fotók	2009-2013	20 MB (50 jpg fájl)	2015.07.29	G88/2016	8000	2015.11.26	7945/2015
XXIII.213.e	Szulimán Péter	XIII. Tátra (Sallai Imre) u. 38. sz. ház lakónyilvántartó-könyve	1967-1982	0,01	2015.10.06	G79/2016	5000	2015.10.08	10032/2015
Összesen				17,36 ifm + 253 MG			1 000 000		

Budapest, 2016. július 18.

Dr. Horváth J. András
pályázati felelős